

**ONDERZOEK GEURHINDER VEEHOUDERIJEN
OUDE BARNEVELDSEWEG NIJKERK**

De Roever Omgevingsadvies

Heidebloemstraat 15
Postbus 64
5480 AB Schijndel
T 073 594 10 11
F 073 594 11 20
E info@deroever.nl
W www.deroever.nl

NL97 RABO 0122 6903 11
NL21 INGB 0001 0833 26
Advies- en ingenieursbureau
J.G. de Roever B.V.
KvK 16068733
BTW NL 8015.63.136.B.01

Titel document:	Onderzoek geurhinder veehouderijen Oude Barneveldseweg Nijkerk
Referentie:	20210469.v01
Datum:	1 juni 2021
Opdrachtgever:	RAP Gebiedsontwikkeling

INHOUDSOPGAVE

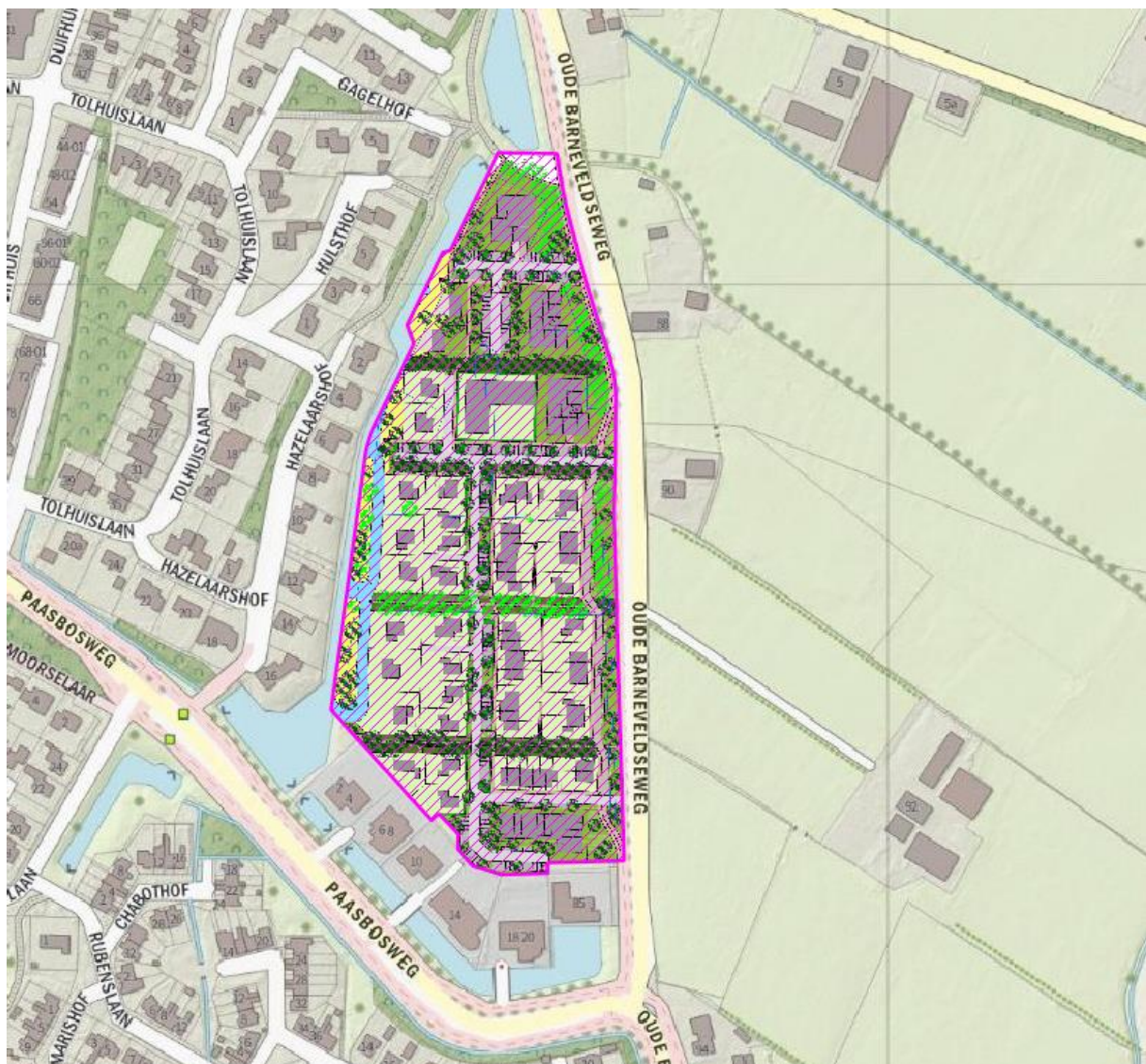
1. INLEIDING.....	4
1.1. Situatie.....	4
1.2. Vraagstelling.....	5
2. WETTELIJK KADER	6
2.1. Wet geurhinder en veehouderij.....	6
2.2. Wijziging Activiteitenbesluit met betrekking tot landbouwactiviteiten.....	6
2.3. Ruimtelijke plannen en geurhinder van veehouderijen.....	6
3. UITGANGSPUNTEN EN ACHTERGRONDEN	8
3.1. Uitgangspunten veehouderijen.....	8
3.2. Geuremissie en geurimmisie.....	8
3.3. Verschillende beoordelingen.....	8
3.3.1. <i>Voorgrondbelasting</i>	8
3.3.2. <i>Afstanden</i>	9
3.3.3. <i>Achtergrondbelasting</i>	9
3.4. Geurbelasting versus geurhinder.....	10
3.5. Geurgevoelig object.....	11
3.6. Bebouwde kom.....	12
4. GEURBEREKENINGEN	13
4.1. Afstanden.....	13
4.2. Voorgrondbelasting.....	16
4.3. Achtergrondbelasting.....	17
5. CONCLUSIE.....	18
BIJLAGE I. KAART AFSTANDEN	19
BIJLAGE II. GEURBEREKENING OUDE BARNEVELDSEWEG 88.....	20
BIJLAGE III. ADVIES AGRARISCHE ZONERING EN GEUR	21

1. INLEIDING

1.1. Situatie

De initiatiefnemer heeft het voornemen een woningbouwplan te ontwikkelen aan de Oude Barneveldseweg in Nijkerk. Voor deze ontwikkeling is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. Onderdeel van de bestemmingsplanwijziging is dit onderzoek geurhinder veehouderijen.

Het plangebied en een concept indeling daarvan is aangegeven op afbeelding 1.

Afbeelding 1. Plangebied en concept indeling

In de omgeving van het plangebied liggen enkele veehouderijen. In dit rapport wordt het onderzoek naar de ligging van de geur- en afstandscontouren en naar de overige geuraspecten voor de ruimtelijke ontwikkeling beschreven.

1.2. Vraagstelling

Bij het beoordelen van een ruimtelijk plan spelen standaard de volgende vragen:

1. Is ter plaatse van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gegarandeerd?
2. Worden omliggende bedrijven (onevenredig) in hun belangen geschaad?

Het onderzoek dat in dit kader is uitgevoerd beperkt zich tot geur afkomstig van veehouderijbedrijven. De meest recente milieuhygiënische inzichten liggen vast in de Wet geurhinder en veehouderij. In hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader toegelicht. Hoofdstuk 3 beschrijft de uitgangspunten en achtergronden die in dit onderzoek worden gebruikt. De beoordeling van de geursituatie wordt beschreven in hoofdstuk 4. Ten slotte volgen in hoofdstuk 5 de conclusies.

2. WETTELIJK KADER

2.1. Wet geurhinder en veehouderij

In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) staan standaard, landelijk geldende, afstanden en normen waaraan de ligging en geurbelasting van dierenverblijven getoetst moeten worden, in het geval van een aanvraag om milieuvergunning. De Wgv is nader uitgewerkt in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). De normen gelden ter plaatse van geurgevoelige objecten (bijvoorbeeld woningen) en de afstanden gelden tot deze geurgevoelige objecten. De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunning. Dit verspreidingsmodel geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissiefactoren zijn opgenomen in de Rgv. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden.

Enkele begrippen uit de Wgv die relevant zijn en gebruikt worden in dit rapport, zijn nader toegelicht in hoofdstuk 3.

2.2. Wijziging Activiteitenbesluit met betrekking tot landbouwactiviteiten

Op 1 januari 2013 is een grote wijziging van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende regeling in werking getreden. Met de wijziging zijn meer veehouderijen onder de regels van het Activiteitenbesluit komen te vallen. Daarbij is onder meer de beoordeling van geur conform de Wet geurhinder en veehouderij (zoals toegelicht in hoofdstuk 3 van dit rapport) meegenomen. De toetsing aan middels geurverordeningen aangepaste geurnormen en afstanden geldt ook voor veehouderijen die onder de regels van het Activiteitenbesluit vallen.

2.3. Ruimtelijke plannen en geurhinder van veehouderijen

Bij het opstellen van ruimtelijke plannen moet worden gewaarborgd dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat op plaatsen waar het vestigen van een (geur)gevoelig object mogelijk wordt gemaakt. Verder moet worden voorkomen dat bestaande veehouderijen onevenredig in hun belangen worden geschaad. Om de milieufactoren te bepalen moet worden uitgegaan van de 'omgekeerde werking' van de milieuregelgeving. In de bestemmingsplantoets wordt daartoe getoetst of ter plaatse van de te bestemmen geurgevoelige objecten voldaan wordt aan de eisen die de milieuregelgeving stelt.

Voor het aspect geur van veehouderijen moet een toets op grond van de Wgv worden uitgevoerd. De geplande geurgevoelige objecten moeten zijn gelegen buiten de wettelijk geldende geur- en afstandscontouren van de aanwezige veehouderijen. Bij de toets moet worden uitgegaan van de omvang van de veestapel volgens de verleende vergunning of ingediende melding. Uit jurisprudentie¹ blijkt dat voor de geurcontouren of aan te houden afstanden in principe moet worden uitgegaan van de randen van het bouwvlak. De rand van het bouwvlak wordt aangehouden omdat de veehouderij in principe het recht heeft om overal binnen het bouwvlak te bouwen. In sommige gevallen kan niet het volledige bouwvlak

¹ ABRvS 201205174/1/R4, 22 januari 2014

worden benut, vanwege de ligging ten opzichte van reeds bestaande geurgevoelige objecten. In dergelijke gevallen wordt uitgegaan van het reëel te benutten bouwvlak.

Alleen in het geval dat sprake is van een overbelaste situatie (in de betreffende richting), kan van deze werkwijze worden afgeweken. Van een overbelaste situatie is sprake als in de vergunde situatie niet wordt voldaan aan de geurnorm of afstand. In dat geval kan een veehouderij de 'geurrechten' in de betreffende richting niet anders gebruiken dan in de vergunde situatie het geval is (het gaat daarbij om stallen en emissiepunten). Voor het bepalen van de geur- en afstandscontouren kan dan worden uitgegaan van de ligging van de vergunde stallen en emissiepunten. Hiermee wordt invulling gegeven aan het uitgangspunt dat een bestaande veehouderij niet onevenredig in haar belangen mag worden geschaad. Deze werkwijze staat ook beschreven in de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij.

Een te bestemmen geurgevoelig object moet buiten de wettelijk geldende geurcontouren van de omliggende veehouderijen liggen, om niet blootgesteld te worden aan te veel geurhinder. Bij veehouderijen met dieren waarvoor afstanden gelden moet het nieuwbouwplan buiten de wettelijk geldende minimale afstand plaatsvinden. Binnen de geur- en afstandscontouren rondom de (bouwvlakken van de) veehouderijen, is geen sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit houdt in dat binnen deze contouren geen nieuwe bestemming mag worden vastgelegd, die het realiseren van geurgevoelige objecten mogelijk maakt. Op die manier wordt een aanvaardbaar woon- en leefklimaat gewaarborgd en wordt voorkomen dat het veehouderijbedrijf in haar mogelijke ontwikkeling belemmerd wordt.

Het woon- en leefklimaat in een gebied wordt behalve door de geurbelasting per veehouderij (voorgrondbelasting) ook bepaald door de achtergrondbelasting, de geurbelasting ten gevolge van alle veehouderijen samen. Het is aan de gemeente om te beoordelen of de geurbelasting en geurhinder in een specifiek gebied acceptabel zijn.

3. UITGANGSPUNTEN EN ACHTERGRONDEN

3.1. Uitgangspunten veehouderijen

Het onderzoek naar de geursituatie gaat uit van de aanwezige veehouderijen en de bestaande geurgevoelige objecten. In het onderzoek wordt zowel de vergunde geursituatie als de worst-case geursituatie beschouwd. De geurbelasting wordt bepaald op grond van geurberekeningen voor de voor- en achtergrondbelasting. Aan de hand hiervan kan ook het woon- en leefklimaat bepaald worden. Voor de huidige situatie worden de vergunde of gemelde bedrijfssituaties gehanteerd. In de worst-case situatie wordt aangehouden dat alle bestaande bebouwing wordt afgebroken en zodanig wordt teruggebouwd dat de geur- en afstandsc contouren zo veel mogelijk richting het te bestemmen geurgevoelige object komen te liggen.

3.2. Geuremissie en geurimmisie

De geuremissies worden uitgedrukt in Europese odour units (Europese geureenheden) per tijdseenheid: ou_E/s. Deze geuremissies zijn bepaald op basis van metingen aan de geurconcentraties uit stallen. De emissiefactoren per dier staan weergegeven in bijlage 1 van de Rgv.

De geurbelastingen (geurimissies) worden uitgedrukt in odour units per kubieke meter lucht: ou_E/m³. Hiermee wordt het 98-percentiel van de geurconcentratie bedoeld. Dat is de geurconcentratie, berekend met een verspreidingsmodel, welke gedurende 2 procent van een jaar wordt overschreden.

3.3. Verschillende beoordelingen

3.3.1. Voorgrondbelasting

Met behulp van verspreidingsmodellen kan de geurbelasting vanuit dierenverblijven op geurgevoelige objecten worden berekend. De geurbelasting van een individuele veehouderij wordt 'voorgrondbelasting' genoemd. De geurbelasting is afkomstig van dieren waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) een omrekeningsfactor is vastgesteld, zoals varkens, vleesvee, pluimvee, schapen en geiten. De maximaal toegestane geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten is afhankelijk van de ligging (concentratiegebied of geen concentratiegebied en binnen of buiten de bebouwde kom). De standaardnormen uit de Wgv zijn in tabel 1 opgenomen.

Tabel 1. Geurnormen volgens de Wet geurhinder en veehouderij

Ligging geurgevoelig object ^{2*}	Binnen bebouwde kom	Buiten bebouwde kom
Concentratiegebied	3 ou _E /m ³	14 ou _E /m ³
Geen concentratiegebied	2 ou _E /m ³	8 ou _E /m ³

* de gemeente Nijkerk ligt in een concentratiegebied.

² gebied als aangegeven in bijlage I bij de Meststoffenwet

De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid de standaardnormen aan te passen middels een gemeentelijke verordening. Het plangebied ligt niet in een gebied waarvoor in de 'Verordening geurhinder en veehouderij 2012' een aangepaste geurnorm is vastgesteld. Daarom gelden bovenstaande standaard geurnormen.

Bij het beoordelen van vergunningaanvragen is voor het bepalen van de geurbelasting het gebruik van het verspreidingsmodel V-Stacks Vergunning voorgeschreven. Hiermee kan op vooraf ingegeven locaties de geurbelasting worden berekend. Om een goed beeld van de geurbelasting te verkrijgen is het wenselijk om geurcontouren te kunnen berekenen en tekenen. Dit is mogelijk met het verspreidingsmodel V-Stacks Gebied.

3.3.2. Afstanden

Naast geurnormen stelt de Wgv ook eisen aan de (vaste) afstanden van veehouderijen tot geurgevoelige objecten. De afstanden gelden voor dieren waarvoor in de Rgv geen omrekeningsfactoren zijn vastgesteld, zoals melkrundvee, vrouwelijk jongvee en paarden. De minimaal aan te houden afstand bedraagt 50 meter tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 100 meter tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom. Deze afstanden gelden ongeacht het aantal dieren dat er gehouden wordt en worden gemeten vanaf het dichtstbijzijnde emissiepunt van een stal waarin de betreffende dieren worden gehouden.

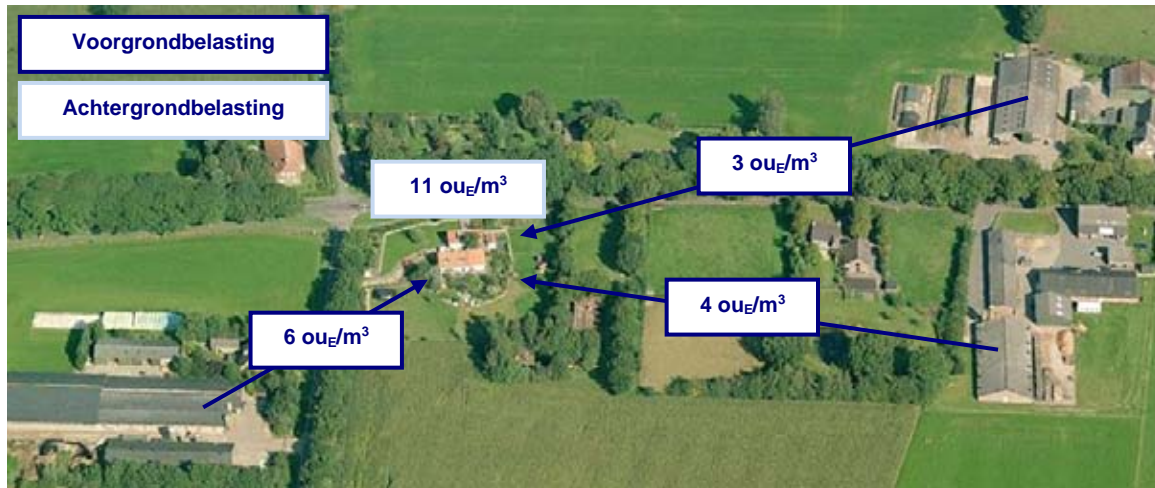
De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid de standaardnormen aan te passen middels een gemeentelijke verordening, waarvoor in de 'Verordening geurhinder en veehouderij 2012' een aangepaste afstandseis is vastgesteld. Daarom gelden bovenstaande standaard afstanden.

De afstand van de buitenzijde van een dierenverblijf (onafhankelijk van de diersoort die er gehouden wordt) minimaal 25 meter bedragen tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom en 50 meter bedragen tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom (gevel-gevel afstand). De bedrijfswoning die tot dezelfde veehouderij behoort wordt overigens niet aangemerkt als geurgevoelig object.

Ten slotte een afstand van 50 meter als deze is gelegen buiten de bebouwde kom en een afstand van 100 meter als deze is gelegen binnen de bebouwde kom. Voor geurgevoelige objecten die deel uitmaken van een veehouderij wordt dus niet getoetst aan de normen voor de voorgrondbelasting, zoals weergegeven in paragraaf 3.3.1.

3.3.3. Achtergrondbelasting

De normen op grond van de Wgv gelden voor de geurbelasting van een individuele veehouderij. De (hoogste) geurbelasting van een individuele veehouderij op een geurgevoelig object wordt ook wel 'voorgrondbelasting' genoemd. De geurbelasting van alle veehouderijen samen op enige locatie wordt 'achtergrondbelasting' genoemd. Dit is vergelijkbaar met het begrip cumulatieve stankhinder uit de 'stankrichtlijnen'. Het verschil tussen voorgrondbelasting en achtergrondbelasting wordt toegelicht in de op afbeelding 2.

Afbeelding 2. Voorgrondbelasting versus achtergrondbelasting

De Wgv kent geen normen voor de achtergrondbelasting of de mogelijkheid dergelijke normen te stellen. De achtergrondbelasting die optreedt of op kan treden is dan ook een gevolg van de aanwezige veehouderijen en de individuele geurbelasting. De gemeenteraad beoordeelt of de milieukwaliteit (de mate van geurhinder) die behoort bij een bepaalde achtergrondbelasting acceptabel is en of deze past binnen de doelstellingen voor een gebied.

3.4. Geurbelasting versus geurhinder

In de Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij is beschreven hoe kan worden bepaald hoeveel geurhinder kan worden verwacht in een gebied, gelet op de geurbelasting die daar is berekend. Op grond van de berekende geurbelastingen wordt met behulp van de tabellen A (achtergrondbelasting) en B (voorgrondbelasting) uit bijlage 6 van de Handreiking de te verwachten geurhinderpercentages bepaald.

Het hoogste geurhinderpercentage (voorgrondbelasting of achtergrondbelasting) is maatgevend voor de geursituatie.

Deze percentages zijn bedoeld om een vertaalslag te maken tussen de waarden voor de geurbelasting en de milieukwaliteit. De percentages zijn afkomstig uit het 'Geuronderzoek stallen intensieve veehouderij' (PRA Odournet, 2001). De geursituatie wordt beschreven in termen van milieukwaliteit, onderverdeeld in acht categorieën van 'zeer goed' tot 'extreem slecht'. Deze termen zijn afkomstig uit de 'GGD-richtlijn geurhinder (oktober 2002)'. Dit is beschreven in bijlage 7 van de Handreiking. Een overzicht van de geurbelasting in relatie tot de geurhinderpercentages en de milieukwaliteit is te zien in tabel 2.

Tabel 2. Woon- en leefklimaat versus geurgehinderden versus geurbelasting

Milieukwaliteit	Geurgehinderden	Voorgrondbelasting*	Achtergrondbelasting*
Zeer goed	0 – 5 %	0 – 1,5 ou _E /m ³	0 – 3 ou _E /m ³
Goed	5 – 10 %	1,5 – 3,7 ou _E /m ³	3 – 8 ou _E /m ³
Redelijk goed	10 – 15 %	3,7 – 6,5 ou _E /m ³	8 – 13 ou _E /m ³
Matig	15 – 20 %	6,5 – 10 ou _E /m ³	13 – 20 ou _E /m ³
Tamelijk slecht	20 – 25 %	10 – 14 ou _E /m ³	20 – 28 ou _E /m ³
Slecht	25 – 30 %	14 – 19 ou _E /m ³	28 – 38 ou _E /m ³
Zeer slecht	30 – 35 %	19 – 25 ou _E /m ³	38 – 50 ou _E /m ³
Extreem slecht	35 – 40 %	25 – 32 ou _E /m ³	50 – 65 ou _E /m ³

* deze waarden gelden alleen voor concentratiegebieden, voor niet-concentratiegebieden bestaan andere waarden. De gemeente Nijkerk ligt in een concentratiegebied.

De omschrijving van de milieukwaliteit kan niet op zichzelf worden gezien. De beleving van deze aanduidingen sluit het beste aan bij woongebieden. Ook dan is er in de beleving van geur een hele stap tussen de twee opeenvolgende categorieën, zoals 'redelijk goed' en 'matig'. Het verschil in geur tussen twee klassen kan nabij de grens daartussen (op korte afstand) niet worden waargenomen. Het 'gat' bestaat alleen tekstueel, omdat de geurbelastingen en hinderpercentages op elkaar aansluiten.

3.5. Geurgevoelig object

Een geurgevoelig object is in de Wgv gedefinieerd als: 'gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt'. Alleen een gebouw kan een geurgevoelig object zijn. Duidelijk is dat een woning een geurgevoelig object is, mits deze een positieve planologische bestemming heeft en feitelijk geschikt is en gebruikt wordt om in te wonen. Of een ander gebouw (niet zijnde een woning), bijvoorbeeld een bedrijfsgebouw een geurgevoelig object is moet worden beoordeeld aan de hand van de criteria die in de definitie verder zijn opgenomen.

Het gebouw is bestemd voor menselijk verblijf.

Gezien de toelichting op de Wgv betekent dit dat de locatie volgens een geschikte planologische bestemming een functie moet hebben voor menselijk verblijf. In een kantoorgebouw, werkruimte of expeditieruimte kunnen zich mensen ophouden.

Het gebouw is blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk verblijf.

Het gebouw moet zodanig zijn (aard, indeling en inrichting) dat het feitelijk gezien ook mogelijk is om in het gebouw te verblijven. Als aan het voorgaande wordt voldaan zal dit in de praktijk normaliter ook het geval zijn.

Het gebouw wordt daarvoor (menselijk verblijf) permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, gebruikt.

Onduidelijk is wat onder permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik wordt verstaan. Waar de grens ligt in de mate van gebruik zal uit de jurisprudentie moeten blijken.

Gelet op de definitie wordt er van uitgegaan dat gebouwen, waarin zich gedurende langere tijd, vrijwel dagelijks (meerdere) mensen verblijven (in dit geval werken) aangemerkt worden als geurgevoelig object. Dit wordt bevestigd in jurisprudentie (onder andere ABRvS 200709155/1 van 24 december 2008, ABRvS 200801961/1 van 11 maart 2009, ABRvS 200902795/5/R3 van 14 oktober 2009 en ABRvS 201202274/1/A1 van 10 oktober 2012).

Het plan voorziet in de realisatie van geurgevoelige objecten. In de bestaande situatie is ook al sprake van geurgevoelige objecten. De bebouwing van het zwembad, fitnessclub en museum is bestemd en geschikt voor menselijk bedrijf en gezien de functies is het gebruik permanent of daarmee vergelijkbaar.

3.6. Bebouwde kom

Het begrip bebouwde kom is in de Wgv niet gedefinieerd, evenmin als in de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro). In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel van de Wgv is aangegeven dat de grens van de bebouwde kom 'niet wordt bepaald door de Wegenverkeerswetgeving, maar evenals in de ruimtelijke ordening door de aard van de omgeving'. Binnen een bebouwde kom is de op korte afstand van elkaar gelegen bebouwing geconcentreerd tot een samenhangende structuur. Als bebouwde kom wordt beschouwd: 'het gebied dat door aaneengesloten bebouwing overwegend een woon- en verblijffunctie heeft' en waarin (dus) veel mensen per oppervlakte-eenheid daadwerkelijk wonen of verblijven. InfoMil concludeert in haar handleiding behorend bij de Wgv dat het voor de hand ligt om voor de grenzen van de bebouwde kom aan te sluiten bij wat in de ruimtelijke ordening (het plaatselijke bestemmingsplan) daaronder wordt verstaan.

Of een bepaalde omgeving een bebouwde kom is zal per geval moeten worden bepaald. Zoals gezegd is dit niet eenduidig gedefinieerd. De volgende zaken spelen in deze afweging en rol:

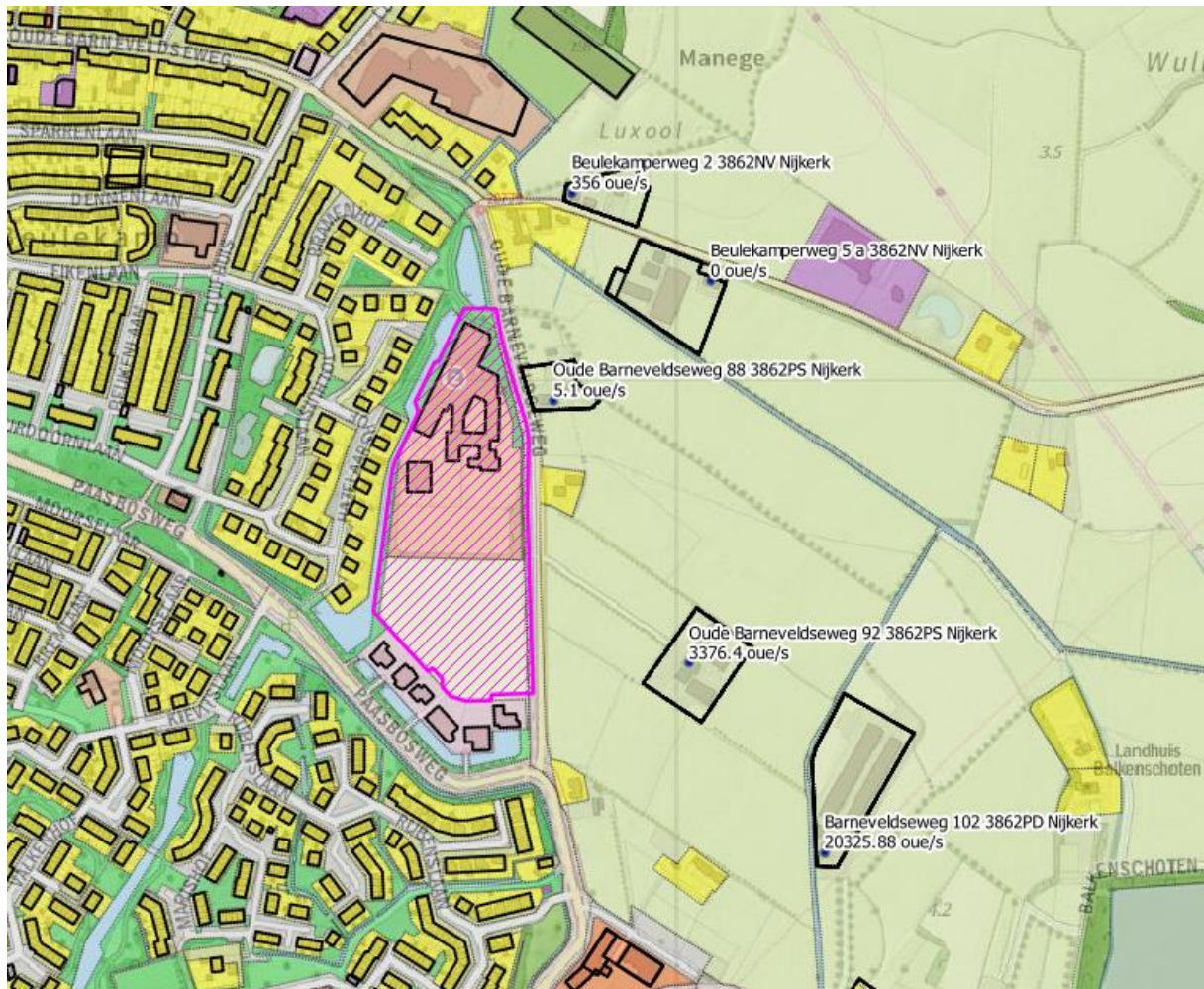
- dichtheid bebouwing;
- aard en structuur van de omgeving en bebouwing;
- planologische karakter.

Mogelijk dat ook de historische situatie een rol speelt. Voor woningen gaan wij uit van een bebouwde kom, als deze in een woonwijk of woongebied zijn gelegen, waarbij de erven aan meerdere zijden aan elkaar aansluiten. Woningen die geconcentreerd zijn gelegen in een op zichzelf staande lintbebouwing beschouwen wij niet als bebouwde kom. Deze opvatting sluit aan bij de jurisprudentie over het begrip bebouwde kom zoals dat werd gehanteerd in de brochure veehouderij en Hinderwet (één van de 'stankrichtlijnen') en in de Stankwet.

De te realiseren geurgevoelige objecten maken onderdeel uit van een bebouwde kom.

4. GEURBEREKENINGEN

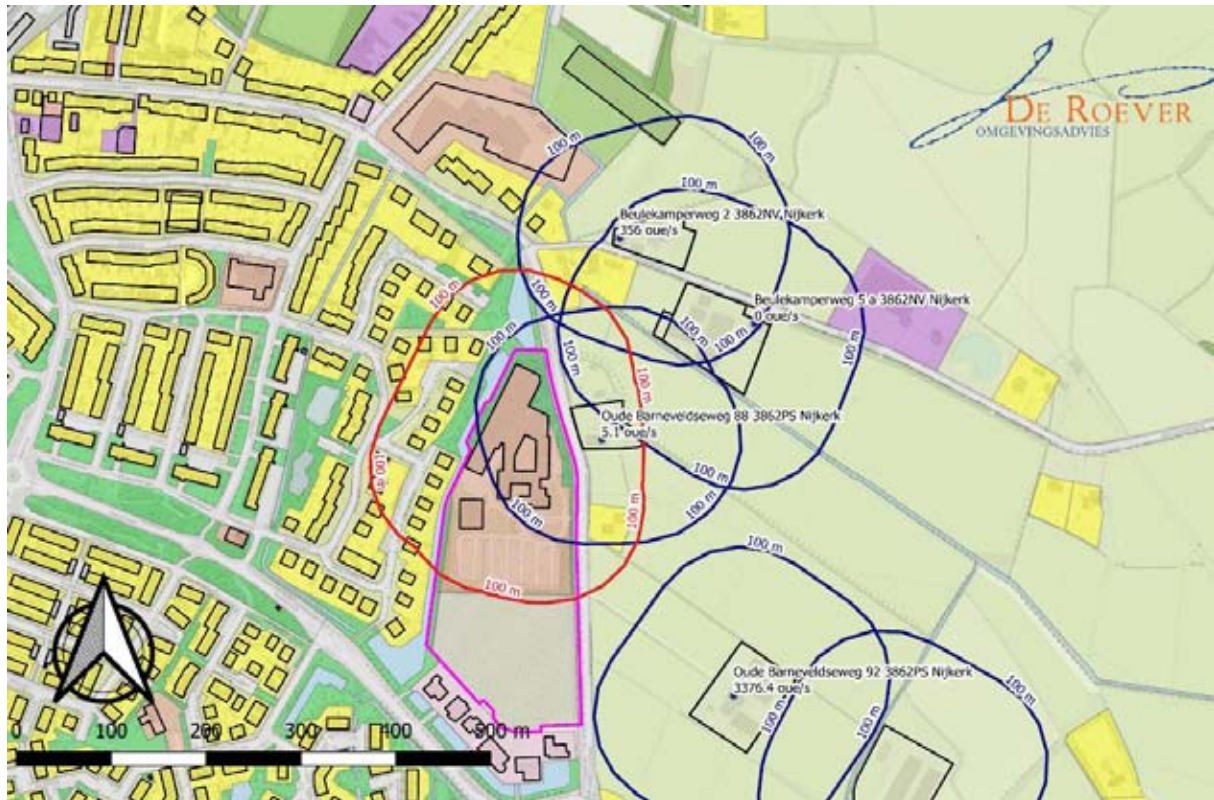
In de omgeving van het plangebied liggen veehouderijen. Deze veehouderijen en de totale geuremissies zijn aangegeven op afbeelding 3.

Afbeelding 3. Veehouderijen en geuremissies

4.1. Afstanden

In paragraaf 3.3.2 is toegelicht dat voor dieren waarvoor in de Rgv geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld een afstand van 100 meter tussen het emissiepunt van een dierenverblijf en de gevel van een geurgevoelig object binnen het plangebied in acht moet worden genomen. Op afbeelding 4 en op de kaart in bijlage I is in het blauw de afstandscontour van 100 rondom de bouwvlakken van veehouderijen weergegeven, alsmede in het rood de afstandscontour van 100 meter rondom de bestaande bebouwing binnen het plangebied.

Afbeelding 4. Afstanden

Op afbeelding 4 is te zien dat het plangebied binnen de afstandscontour van (alleen) de veehouderij aan Oude Barneveldseweg 88 ligt. Ten aanzien van deze veehouderij moet worden afgewogen of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van het plangebied en of de veehouderij in haar belangen wordt geschaad.

Voor de veehouderij aan Oude Barneveldseweg 88 is in 1992 een melding op grond van het toenmalige Besluit melkrundveehouderijen milieubeheer ingediend voor een veebezetting bestaande uit 5 paarden, 13 melkkoeien, 2 stuks vrouwelijk jongvee en 15 legkippen. Tijdens een controle in 2015 is een hobbymatige veebezetting geconstateerd, maar worst-case wordt in dit onderzoek uitgegaan van een volwaardige veehouderij.

Op afbeelding 4 is te zien dat het gehele bouwvlak van de veehouderij aan Oude Barneveldseweg 88 binnen de afstandscontour van 100 meter rondom de bestaande geurgevoelige objecten binnen het plangebied ligt. Dat betekent dat de veehouderij in de huidige situatie geen mogelijkheden meer heeft om:

- méér dieren te houden waarvoor afstandseisen gelden;
- emissiepunten van stallen met dieren waarvoor afstandseisen gelden dichterbij het plangebied te realiseren.

Het slopen van de bestaande geurgevoelige objecten en het realiseren van nieuwe geurgevoelige objecten levert daarom geen extra belemmering op voor de veehouderij aan Oude Barneveldseweg 88. De veehouderij wordt daarom niet in haar belangen geschaad.

Daarnaast moet worden afgewogen of ter plaatse van de te realiseren geurvoelige objecten sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. De afstandseisen zoals genoemd in paragraaf 3.3.2 gelden ongeacht het aantal dieren wat gehouden wordt. Voor een dierenverblijf met (bijvoorbeeld) 10 melkkoeien geldt dezelfde afstandseis van 50 meter als voor een dierenverblijf met (bijvoorbeeld) 1.000 melkkoeien. De afstandseis zegt daarom niet veel over het woon- en leefklimaat ter plaatse van de geurvoelige objecten.

Om een indruk te krijgen van het woon- en leefklimaat is een geurberekening gemaakt:

- Voor paarden, melkrundvee en vrouwelijk jongvee zijn in de Rgv geen geuremissiefactoren vastgesteld.
- Op basis van de meest recente milieuhygiënische inzichten is een geuremissiefactor voor paarden bepaald. De geuremissiefactor bedraagt 0,033 Mou_E/uur , dus 9,17 ou_E/s per volwassen paard³.
- Op basis van de meest recente milieuhygiënische inzichten is een geuremissiefactor voor melkrundvee en vrouwelijk jongvee bepaald. Hierbij is uitgegaan van een emissiearm stalsysteem, aangezien dit in nieuwe situaties noodzakelijk is conform het Besluit emissiearme huisvesting. De geuremissiefactor bedraagt 80 ou_E/s per melkkoe (inclusief vrouwelijk jongvee)⁴. De standaard verhouding tussen melkvee en jongvee is 1 : 0,7. Dus 1 stuks melkvee en 0,7 stuks jongvee zorgen voor een geuremissie van 80 ou_E/s . Melkkoeien zijn volwassen vanaf 2 jaar. Het jongvee is 0 tot 2 jaar oud, dus gemiddeld 1 jaar. Gesteld kan worden dat de emissie van 1 stuks jongvee de helft bedraagt van 1 stuks melkvee. De emissies bedragen dan:
 - o $80 / (1 + 0,7 / 2) \approx 60 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor 1 stuks melkvee
 - o $80 - 60 = 20 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor 0,7 stuks jongvee $\approx 30 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor 1 stuks jongvee
- Uit onderzoek⁵ blijkt dat de geur vanuit rundveestallen als de helft minder hinderlijk wordt ervaren dan de geur vanuit varkens- of pluimveestallen. Dit is vertaald naar een verdubbeling van halvering van bovengenoemde emissies naar:
 - o $30 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor 1 stuks melkvee
 - o $15 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ voor 1 stuks jongvee
- De geurberekeningen zijn uitgevoerd met het rekenprogramma V-Stacks vergunning 2020 (meest recente milieuhygiënische inzichten). Daarbij is uitgegaan van parameters behorende bij natuurlijke ventilatie:
 - o emissiepunthoogte 1,5 m
 - o gemiddelde gebouwhoogte: 1,5 m
 - o diameter emissiepunt 0,5 m
 - o uittreesnelheid emissiepunt 0,4 m/s
- De geuremissies door het houden van 15 kippen (waarvoor in de Rgv wel geuremissiefactoren zijn vastgesteld) zijn ook betrokken in de berekening.
- De geurbelastingen zijn berekend op de dichtstbijzijnde gevels van de beoogde geurvoelige objecten.

³ Geuronderzoek voor manege Van der Voort nabij plangebied Eikelenburg te Rijswijk. PRA Odournet, BOWA09A1, 2010.

⁴ Emissies uit een ligboxenstal voor melkvee met het "vrije keuze" systeem. Meetprogramma Integraal Duurzame Stallen. WUR Rapport 614, 2012.

⁵ Academische werkplaats. Geurhinder van veehouderij nader onderzocht: meer hinder dan Handreiking Wgv doet vermoeden? Geelen e.a. Maart 2015

De berekening is opgenomen in bijlage II. De emissiepunten en toetspunten zijn aangegeven op afbeelding 5.

Afbeelding 5. Emissiepunten en toetspunten

Uit paragraaf 3.4 blijkt dat de maximale geurnorm voor geurgevoelige objecten binnen een bebouwde kom en binnen een concentratiegebied $3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ bedraagt. De berekende geurbelasting door de veehouderij aan Oude Barneveldseweg 88 ter plaatse van de beoogde geurgevoelige objecten bedraagt op zijn hoogst $1,1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. De geurbelasting is lager aan de geurnorm en komt volgens tabel 2 in paragraaf 3.4 overeen met een 'zeer goed' woon- en leefklimaat.

4.2. Voorgrondbelasting

In het 'Advies- agrarische zoning en geur' van 22 mei 2020 is de voorgrondbelasting door de veehouderijen in omgeving beoordeeld. Dat advies is opgenomen in bijlage III van dit rapport. Uit het advies blijkt dat de voorgrondbelasting van veehouderijen in de omgeving geen belemmering vormt voor het plan. De geurbelastingen bedragen:

- $0,7 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ door de veehouderij Oude Barneveldseweg 92 (omgekeerde werking);
- $2,5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ door de veehouderij Oude Barneveldseweg 102 (omgekeerde werking);
- $1,3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ door de veehouderij Oude Barneveldseweg 106 (omgekeerde werking);

Er wordt voldaan aan de geurnorm van $3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. De veehouderijen worden niet in hun belangen geschaad en het woon- en leefklimaat is op zijn minst 'goed'.

4.3. Achtergrondbelasting

De achtergrondbelasting wordt gevormd door de geurbelasting van alle veehouderijen samen (zie paragraaf 3.3.3). De geuremissie is afkomstig van dieren waarvoor in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) een omrekeningsfactor is vastgesteld, zoals varkens, vleesvee, pluimvee, schapen en geiten.

Bij een onderzoek naar de achtergrondbelasting worden alle veehouderijen binnen een straal van twee kilometer van het plangebied betrokken. In het 'Advies- agrarische zoning en geur' van 22 mei 2020 is de achtergrondbelasting door de veehouderijen in omgeving beoordeeld. Dat advies is opgenomen in bijlage III van dit rapport. Uit het advies blijkt dat de achtergrondbelasting geen belemmering vormt voor het plan. De geurbelasting bedraagt 1 tot 3 ou_E/m³ en het woon- en leefklimaat is 'zeer goed'.

5. CONCLUSIE

In dit onderzoek is de geur van veehouderijen ten aanzien van het plan aan de Oude Barneveldseweg in Nijkerk onderzocht.

In deze conclusie wordt antwoord gegeven op de onderzoeksvragen, zoals gesteld in paragraaf 1.2.

In hoofdstuk 4 van dit rapport is toegelicht dat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en dat de belangen van veehouderijen niet worden geschaad.

BIJLAGE I. KAART AFSTANDEN

BIJLAGE II. GEURBEREKENING OUDE BARNEVELDSEWEG 88

Naam van de berekening: Oude Barneveldseweg 88 Nijkerk

Gemaakt op: 2021-06-01 15:27:37

Rekentijd: 0:00:21

Naam van het bedrijf: Oude Barneveldseweg 88 Nijkerk

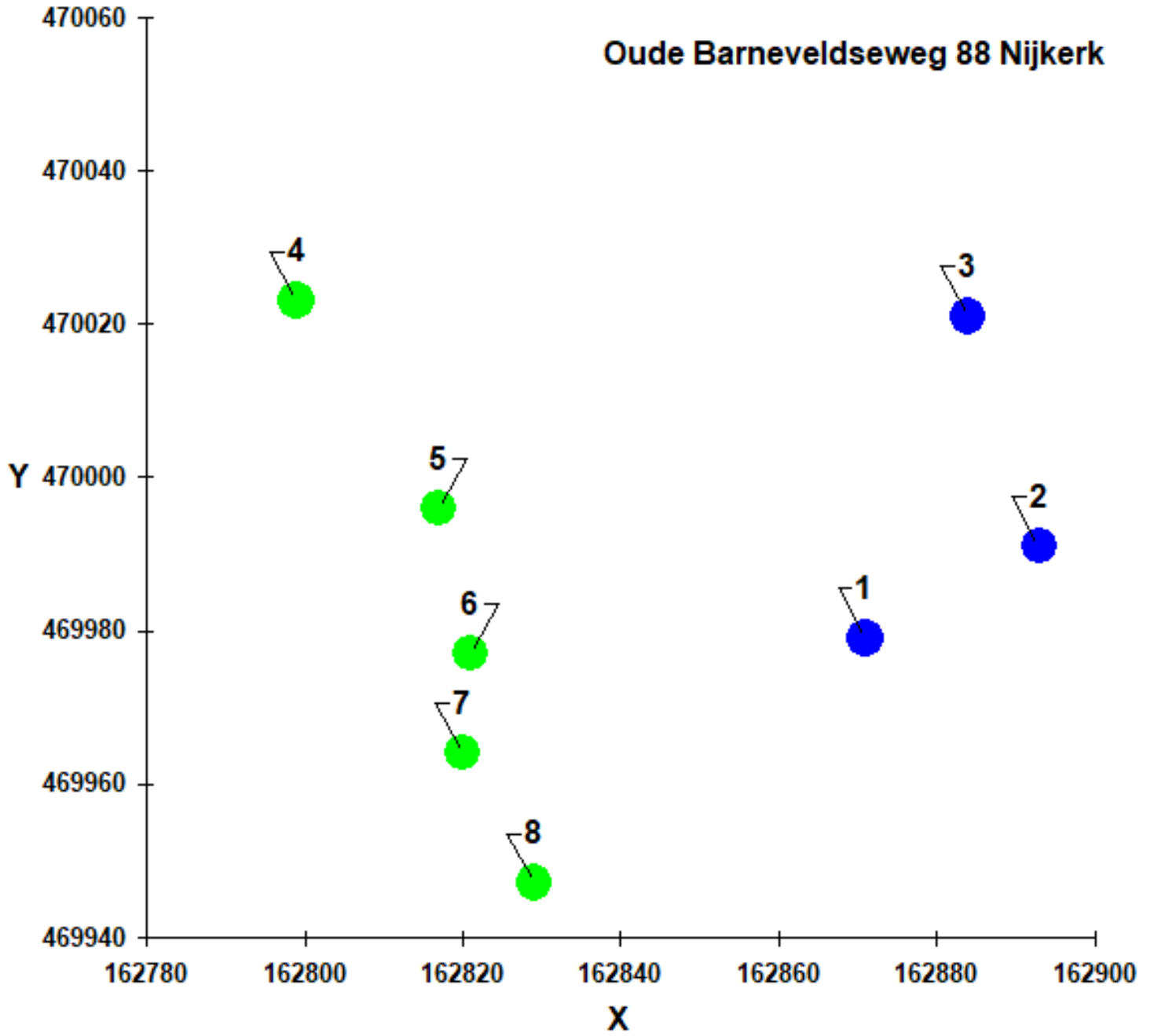
Berekende ruwheid: 0,625 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	13 mv+2jv+1p	162 871	469 979	1,5	0,5	0,40	429	1,5
2	4 paarden	162 893	469 991	1,5	0,5	0,40	37	1,5
3	15 kippen	162 884	470 021	1,5	0,5	0,40	5	1,5

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
4	TP01	162 799	470 023	3,0	0,4
5	TP02	162 817	469 996	3,0	0,7
6	TP03	162 821	469 977	3,0	1,1
7	TP04	162 820	469 964	3,0	1,0
8	TP05	162 829	469 947	3,0	0,9

BIJLAGE III. ADVIES AGRARISCHE ZONERING EN GEUR

Advies- agrarische zonering en geur

BESTEMD VOOR: : Jan-Jaap Grobben
DATUM : 22 mei 2020
ONDERWERP : Locatie 'Oude Barneveldseweg' in Nijkerk
VAN : Marleen Appeldoorn

Algemeen

Onderzocht moet worden of er vanuit veehouderijen in de omgeving belemmeringen zijn om binnen het plangebied 'locatie Oude Barneveldseweg', nieuwbouw te realiseren.

Situatie

Het plangebied ligt in het Buitengebied, aan de westzijde van de Oude Barneveldseweg, tegen de zuid-oost kant van de bebouwde kom van Nijkerk.

In de directe omgeving liggen aan de westkant alleen woonbestemmingen. Aan de oostkant van de Oude Barneveldseweg liggen enkele veehouderijen.

Aan de Oude barneveldseweg 88 ligt een veehouderij met een melding melkrundveehouderij uit 1992 voor een veebezetting bestaande uit 5 paarden, 13 melkkoeien, 2 stuks vrouwelijk jongvee en 15 legkippen.

Opmerking: tijdens een controle in 2015 is een hobbymatige veebezetting geconstateerd.

Aan de Oude Barneveldseweg 92 gemengd veehouderijbedrijf met een omgevingsvergunning van 18-10-2013 (kenmerk NI20130233). De veebezetting bestaat uit 21 melkkoeien, 24 kraamzeugen, 60 guste/dragende zeugen, 240 gespeende biggen, 2 dekberen en 75 schapen.

Aan Barneveldseweg 102 is een pluimveehouderij gevestigd met een omgevingsvergunning van 18-05-2011 (kenmerk 11-2010) voor het houden van 59782 legkippen. De geurbelasting is sinds de situatie waarvoor een omgevingsvergunning is verleend, niet veranderd. Het bedrijf emitteert 20.326 OU aan geur.

Aan Barneveldseweg 106 is een vleesvarkenveehouderij gevestigd met een melding uit 1995 voor het houden van 480 vleesvarkens. Voor dit perceel loopt een functieveranderingsprocedure voor de wijziging naar een woonbestemming. De vleesvarkens mogen, volgens het Besluit emissiearme huisvesting (Bhv), op het traditionele stalsysteem niet meer gehouden worden. Omdat de vergunning voor het houden van varkens niet is ingetrokken moet dit bedrijf toch worden meegenomen in de beoordeling. Vleesvarkens mogen op grond van het Bhv niet meer op een traditionaal stalsysteem worden gehouden omdat de ammoniakemissie van traditionele stalsystemen niet meer voldoet aan de maximaal vastgestelde emissiewaarden volgens het Bhv. Het is dus maar de vraag of op dit adres nog vleesvarkens worden gehouden.

Aan de Beulekampweg 5/5a ligt een agrarische bestemming waarvan de vergunning op 14 december 2011 geheel is ingetrokken (kenmerk 759-141356-160105).

Geur

Voor de gemeente Nijkerk is op grond van artikel 6 van de Wgv een geurverordening vastgesteld, welke deels afwijkende normen kent. Het plangebied ligt niet in een gebied waar de aangepaste normen uit de verordening op van toepassing zijn.

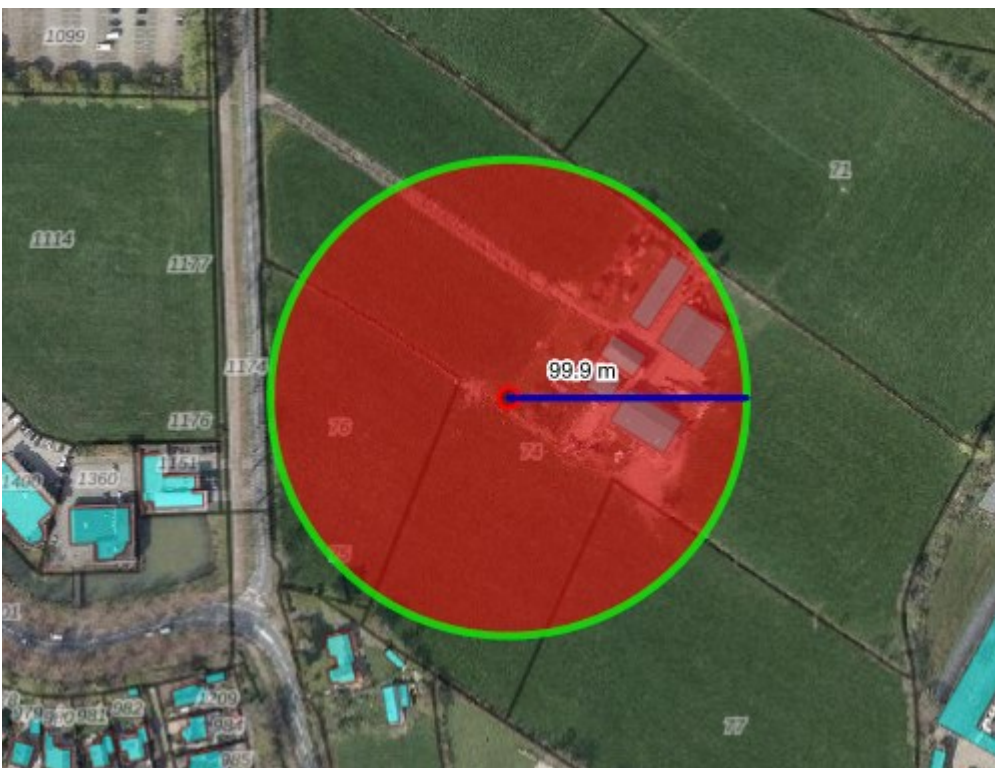
Het bedrijf aan de Oude Barneveldseweg 88 heeft alleen dieren waarvoor geen emissiefactoren voor geur zijn vastgesteld. Daarom geldt hier dat er 100 meter moet worden aangehouden tussen geurgevoelige objecten in de bebouwde kom en het bouwvlak van het bedrijf .
Op onderstaande afbeelding is de 100 meter contour aangegeven.

Het blijkt dat een deel van het plangebied binnen deze contour valt. Er kunnen binnen deze contour geen nieuwe woningen (=geurgevoelige objecten) gerealiseerd worden.

De bedrijven aan de Oude Barneveldseweg 92, de Barneveldseweg 102 en 106 hebben een veebezetting bestaande uit o.a. dieren waarvoor wel emissiefactoren zijn vastgesteld. Voor deze bedrijven wordt de geurbelasting op het plangebied berekend met het verspreidingsmodel V-Stacks-vergunning. De wettelijk vastgestelde geurnorm voor geurgevoelige objecten in de bebouwde kom bedraagt 3 OU/m^3 .

De veehouderij aan de Barneveldseweg 92 heeft zowel melkkoeien als varkens. Er geldt voor dit bedrijf daarom zowel een vaste afstand van 100 meter tot geurgevoelige objecten als als een maximale geurbelasting tot geurgevoelige locaties. Op onderstaande afbeelding is de 100 meter contour aangegeven.

Het plangebied ligt niet binnen 100 meter van de veehouderij aan de Oude Barneveldseweg 92.

De geurbelasting die de veehouderij aan de Oude Barneveldseweg 92 veroorzaakt op het dichtstbij gelegen punt, op de grens van het plangebied bedraagt 0,7 OU/m³. Er wordt voldaan aan de norm van 3 OU/m³.

De geurbelasting veroorzaakt door de veehouderij aan de Barneveldseweg 102 met 59782 legkippen, op het dichtstbij gelegen punt, op de grens van het plangebied bedraagt 2,5 OU/m³. Er wordt voldaan aan de norm van 3 OU/m³.

De geurbelasting veroorzaakt door de veehouderij aan de Barneveldseweg 106 met een vergunde veebezetting van 480 traditioneel gehouden vleesvarkens veroorzaakt op het dichtstbij gelegen punt, op de grens van het plangebied bedraagt 1,3 OU/m³. Er wordt voldaan aan de norm van 3 OU/m³.

Kwaliteit woon- en leefklimaat

Om te bepalen wat de kwaliteit van het woon- en leefklimaat binnen het plangebied zal zijn, zijn berekeningen gemaakt van de achtergrondbelasting (cummatieve geurbelasting) op enkele punten van de grens van het plangebied (zie afbeelding hier onder).

De berekeningen zijn uitgevoerd met het verspreidingsmodel V-stacks gebied:

- punt A: 0,789 OU/m³
- punt B: 1,281 OU/m³
- punt C: 1,362 OU/m³
- middelpunt: 0,939 OU/m³

De achtergrondbelasting, of cummatieve geurbelasting, ligt tussen 1 - 3 OU/m³. Dit levert een beoordeling van het woon- en leefklimaat op van 'zeer goed'.

Fijn stof (PM10)

Het houden van dieren leidt onder meer tot de uitstoot van fijn stof. Voor fijn stof geldt een maximale jaargemiddelde concentratie van 40 µg/m³.

Voor het bepalen van de fijn stof concentratie in het plangebied is alleen het pluimveebedrijf aan de Barneveldseweg 102 relevant.

De bijdrage van het bedrijf aan de totale hoeveelheid fijn stof, is berekend met het verspreidingsmodel ISL3a, op 3 punten van de grens van het plangebied.

Resultaten van de berekening:

- punt A: 17,6235 µg/m³
- punt B: 17,9688 µg/m³
- punt C: 18,0018 µg/m³.

Uit de berekening blijkt dat aan de luchtkwaliteitseisen voor fijn stof wordt voldaan.

Ontwikkelingsmogelijkheden veehouderijen in de omgeving

Door de realisatie van de nieuwbouw op de **locatie 'Oude Barneveldseweg'** zullen de ontwikkelingsmogelijkheden van de veehouderijen aan de Oude Barneveldseweg 88 en 92 worden beperkt omdat de afstand tot het dichtstbij gelegen geurgevoelige object binnen de bebouwde kom van Nijkerk, kleiner wordt. Voor de veehouderijen aan de Barneveldseweg 102 en 106 zijn er op kortere afstand al geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom aanwezig zodat hier de ontwikkelingsmogelijkheden niet extra beperkt zullen worden.

Conclusie

De realisatie van nieuwbouw binnen het plangebied 'locatie Oude Barneveldseweg' wordt, voor een deel van het plangebied, belemmerd door de 100 meter contour van de veehouderij aan de Oude Barneveldseweg 88.

